

Antibiotická terapie nejčastějších infekcí v ambulantní praxi

Milan Trojánek¹, Marek Štefan^{1,2}, Ludmila Bezdíčková³, Michal Prokeš⁴, Helena Žemličková^{5,6}

¹Klinika infekčních nemocí a cestovní medicíny 2. LF UK a FN Motol, Praha

²Katedra infekčního lékařství, Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, Praha

³Katedra všeobecného praktického lékařství, Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, Praha

⁴DrugAgency, Praha

⁵Ústav mikrobiologie 3. LF UK, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a SZÚ, Praha

⁶Národní referenční laboratoř pro antibiotika, SZÚ, Praha

Světová zdravotnická organizace (WHO) označila antimikrobiální rezistenci za jedno z největších rizik pro globální zdraví. V roce 2019 vedla antibiotická rezistence celosvětově k 4,95 milionu úmrtí. Hlavní příčinou je expozice bakterií antibiotikům, zejména v humánní medicíně, kde hraje roli i způsob a délka jejich užívání. Existují důkazy, že zlepšení antibiotické preskripce může vést ke snížení antimikrobiální rezistence. Většina antibiotik je předepisována ambulantním pacientům, zejména pro respirační infekce, kde jsou často užívána nevhodně. Pro zlepšení preskripce je nutné ovlivnit nejen množství předepsaných antibiotik, ale také preferovat antibiotika s nižším potenciálem pro rozvoj rezistence a menším vlivem na mikrobiotu hostitele (tzv. ekologická antibiotika). Cílem předkládaného textu je seznámit čtenáře s platnými doporučenými postupy Subkomise pro antibiotickou politiku (SKAP) ČLS JEP pro terapii nejčastějších infekcí v ambulantní praxi a srovnat je s doporučenými postupy WHO, NICE (National Institute for Health and Care Excellence) či vybraných odborných společností.

Klíčová slova: antibiotika, antimikrobiální rezistence, infekce kůže a měkkých tkání, infekce močových cest, primární péče, respirační infekce.

Antibiotic therapy for the most common infections in outpatient practice

The World Health Organization (WHO) has identified antimicrobial resistance as one of the leading risks to global health. In 2019, antibiotic resistance led to 4.95 million deaths worldwide. The primary cause is the exposure of bacteria to antibiotics, especially in human medicine. There is evidence that improving antibiotic prescriptions can reduce antimicrobial resistance. Most antibiotics are prescribed to outpatients, often for respiratory infections, where they are frequently overused. To improve clinical practice, it is necessary to influence not only the quantity of prescribed antibiotics but also to prefer antibiotics with a lower potential for developing resistance and collateral damage. The aim of this article is to present the current guidelines of SKAP CLS JEP for the treatment of the most common infections in outpatient practice and to compare them with the guidelines of WHO, NICE, and other societies.

Key words: antibiotics, antimicrobial resistance, bacteria, primary care, respiratory tract infections, skin and soft tissue infections, urinary tract infections.

Úvod

Narůstající rezistenci bakterií na antibiotika označila Světová zdravotnická organizace (World Health Organization – WHO) za jedno

z největších rizik pro globální zdraví (1). Odhaduje se, že v roce 2019 došlo celosvětově k 4,95 mil. úmrtí v souvislosti s antibiotickou rezistencí (2). Je prokázáno, že hlavní příčinou rozvoje a šíření antimikrobiální rezistence

MUDr. Milan Trojánek, Ph.D.

Klinika infekčních nemocí a cestovní medicíny 2. LF UK a FN Motol, Praha
mtrojane@seznam.cz

Cit. zkr: Vnitř Lék. 2024;70(5):276-283

Článek přijat redakcí: 18. 7. 2024

Článek přijat po recenzích: 9. 8. 2024